

Antagen i kommunfullmäktige
30 november 2019, § 190

YT- OCH GRUNDEVATTENPLAN FÖR NYNÄSHAMNS KOMMUN

Tematiskt tillägg till
Översiktsplan för Nynäshamns kommun

Planeringsunderlag för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i kommunens
yt- och grundvatten

Nynäshamns
kommun

Innehåll

Sammanfattning	4
Läshänvisning	5
Kapitel 1 – Inledning	7
Syfte och mål	7
Avgränsning	8
Ansvar	8
Hur Yt- och grundvattenplanen ska användas	9
Handlingsplan	9
Kapitel 2 - Vattenförvaltningen	11
Kommunernas åtgärder inom vattenförvaltningen 2016-2021	12
Vattenförekomst, miljö kvalitetsnormer och status/ potential	17
Mellankommunala vattenfrågor	20
Kapitel 3 - Övergripande riktlinjer	21
Kapitel 4 – Övergripande åtgärder	23
Kapitel 5 – Skyddsåtgärder och kompensation	30
Kapitel 6 – Konsekvenser och miljöbedömning	31

Vattenplan för Nynäshamns kommun har tagits fram förvaltningsövergripande. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har lett projektet under hela processen där miljöstrategen, senare kommunekologen, fungerat som projektledare. Tjänstemän från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, kommunstyrelseförvaltningen och Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har bidragit med kunskaper inom respektive expertområde.

Fotografier: Hanna Lilja om inget annat anges.

Sammanfattning

I Nynäshamns kommun finns mycket vatten - i havet, på land och i jord och berggrund. Nynäshamns kommuns yta består av hela 72 % vatten där havet utgör den absolut största andelen. Kommunens landområde består av ett utpräglat sprickdalslandskap bestående av bergsryggar med mellanliggande lerslätter. I landskapet finns många mindre sjöar och våtmarksområden, samt större och mindre vattendrag som transporterar bort nederbörd och grundvatten ut till kusterna i ett evigt kretslopp. Men det finns många problem med kommunens vatten. Främst finns stora problem med övergödning, men också miljögifter och fysiska förändringar då människan manipulerat vattnet och dess omgivning genom tiderna. Att värna och ta hand om vårt vatten är därför av mycket stor vikt.

Sedan 2004 finns EU:s ramdirektiv för vatten implementerat i den svenska lagstiftningen, bland annat genom vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660). Direktivet innebär att EU:s medlemsländer inte får underskrida en viss kvalitet och tillgång på vatten. Enligt direktivet ska alla utpekade vattenförekomster ha uppnått god kemisk och ekologisk status till 2015 och att statusen inte får försämrats. I Nynäshamns kommun fått tidsundantag att uppnå god ekologisk status för ytvatten till 2027 för merparten av våra vattenförekomster. Detta grundas främst i att det anses tekniskt omöjligt att hinna åtgärda övergödningens problematiken före dess, bland annat för att stor påverkan sker från Östersjön i stort, så kallad utsjöpåverkan. När det gäller den kemiska ytvattenstatusen, samt grundvattnets kvantitativa och kemiska status är mållåret 2015, men även där har många vatten fått tidsundantag för vissa ämnen eller mindre stränga krav för vissa miljögifter.

En annan viktig del i vattendirektivet är att vattenförvaltningen ska ske baserat efter avrinningsområden och inte efter kommungränser. Nynäshamns kommun har ett huvudavrinningsområde som innefattar hela Södertörn samt delar av Södertälje, Nykvarn och Trosa kommuner öster om Himmerfjärden, men det är få delavrinningsområden i Nynäshamns kommun som delas med andra kommuner.

Nynäshamns kommun tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt. I det rådande åtgärdsprogrammet för distriktet är kommunerna ålagda åtta olika åtgärder. De åtgärder som berörs i denna plan är främst:

6. Kommunerna ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas

7. Kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Syftet med Yt- och grundvattenplanen är att visa hur kommunen ska arbeta för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten, samt förstärka arbetet mot en hållbar utveckling i Nynäshamns kommun. Syftet är också att kartlägga kommunens vatten, att bidra till att hålla samman vattenfrågorna, fungera som underlag för planering, samt skapa struktur för det fortsatta vattenarbetet i kommunen. Det övergripande målet är att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten inom utsatt tid som för många vatten innebär år 2027.

Yt- och grundvattenplanen fokuserar främst på övergödningens problematiken som drabbat i stort sett samtliga vatten i kommunen, men även de övriga problemområden som gör att sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten inte uppnår god ekologisk, kemisk, kvantitativ eller kvalitativ status behandlas i planen.

I Yt- och grundvattenplanen finns generella riktlinjer och åtgärder sammanställda, såväl som detaljerade för varje vatten och avrinningsområde. En separat handlingsplan ska tas fram när Yt – och grundvattenplanen är antagen för att där fastställa åtgärder, prioritera och kostnadsätta dessa.

Läshänvisning

Yt- och grundvattenplanen är indelad i tre delar, ett huvuddokument och två bilagor.

Detta huvuddokument innehåller sex kapitel och berör de viktigaste delarna i planen: syfte och mål, vattenförvaltningen och kommunens roll i denna, riktlinjer, åtgärder, samt konsekvenser av planen.

Bilaga A innehåller sex delbilagor. Dessa beskriver kortfattat vilka vatten vi har i Nynäshamns kommun, vilka miljöproblem de har, vilka lagar och styrdokument som berör vatten, vilken miljöövervakning som sker, ordlista samt länk- och lästips. I dessa bilagor finns merparten av de **kartor** som finns i planen som visar på hinder och möjligheter kopplade till vatten där vissa anknyter till riktlinjerna som finns i planen.

Bilaga B är den mest omfattande delen av planen och innehåller beskrivningar av alla kommunens avrinningsområden som finns på fastlandet och kommunens yt- och grundvattenförekomster. Bilagan innefattar fler vatten än de som kommunen är ålagda att arbeta med inom vattenförvaltningen, bland annat vatten som klassats som "övrigt" vatten, såsom mindre sjöar, biflöden till de större vattendragen, samt ett par våtmarksområden. Dessa har valts ut eftersom kommunen har pågående eller tidigare haft miljöövervakning i dessa vatten, eller att annan data finns tillgänglig.

Kolbottenån

Kapitel 1 – Inledning

När miljöbalken trädde i kraft 1999 infördes miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten, luft och buller. Det var då ett nytt sätt att se på miljön och konsekvenserna av utsläpp och annan påverkan. I stället för att fastställa utsläppsmängder från enskilda källor utgår miljö kvalitetsnormerna från tillståndet i miljön. Vad kan människor och natur utsättas för utan att ta alltför stor skada? Miljö kvalitetsnormerna anger en lägsta godtagbar status som ska uppnås vid en viss tidpunkt så att ekosystemen fungerar och ekosystemtjänsterna bibehålls. Dessutom får statusen inte försämrats på vägen dit – det så kallade icke-försämringskravet.

År 2000 antogs EUs ramdirektiv för vatten (direktiv 2000/60/EG) som samordnar lagstiftningen kring vattenresurser. Målet med direktivet var att alla vatten i Europa skulle ha en god ekologisk och kemisk status år 2015. Direktivet sätter en ram för hur miljö kvaliteten i alla sjöar, vatten–drag, kust- och grundvatten ska upprätthållas eller förbättras. 2004 infördes vattendirektivet i svensk lagstiftning bland annat genom vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660) och 5:e kapitlet i miljöbalken (MB). Arbetssättet för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten kallas i Sverige för vattenförvaltning. Miljö kvalitetsnormerna som ska uppnås är god ekologisk och kemisk status för ytvatten, samt god kvantitativ och kemisk status för grundvatten.

I Nynäshamns kommun finns mycket vatten - i havet, på land och i jord och berggrund. Nynäshamns kommun består av hela 72 % vatten¹ där havet utgör den absolut största andelen. Kommunens landområde består av ett utpräglat sprickdalslandskap bestående av bergsryggar med mellanliggande lerslätter. I landskapet finns många mindre sjöar och våtmarksområden, samt större och mindre vattendrag som transporterar bort nederbörd och grundvatten ut till kusterna i ett evigt kretslopp. Men det finns många problem med kommunens vatten. Främst finns stora problem med övergödning, men också miljögifter och fysiska förändringar från att människan manipulerat vattnet och dess omgivning genom tiderna. Miljö kvalitetsnormerna för många av kommunens vatten uppnås inte i dagsläget. Att värna och ta hand om vårt vatten är därför av mycket stor vikt.

En vattenplan är ett sammanhållet dokument som beskriver faktiska förhållanden samt planeringsförutsättningar för vatten i en kommun². I Nynäshamn finns i dagsläget inget sådant dokument, utan vattenfrågorna tas upp i flera olika planer och strategier. Nynäshamn är en utpräglad kustkommun med hav i alla väderstreck utom i norr, vilket gör att behovet av att få en samlad bild över vattensituationen i kommunen gällande vattenstatus, miljöproblem, utnyttjande samt påverkansfaktorer på vattnet är stor. Därför har kommunen valt att arbeta fram denna plan. För att förtydliga att detta inte är en Vatten- och avloppsplan (VA-plan) har vi istället valt att kalla vattenplanen för Yt- och grundvattenplan.

Projektet med Yt – och grundvattenplanens framtagande har medfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av länsstyrelsen i Stockholm, så kallat LOVA-bidrag. LOVA, som är en del av regeringens havsmiljöanslag, syftar till att stödja lokala åtgärder som förbättrar havsmiljön.

Syfte och mål

Yt- och grundvattenplanens **syfte** är att visa hur kommunen ska arbeta för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten samt förstärka arbetet mot en hållbar utveckling i Nynäshamns kommun. Syftet är också att kartlägga kommunens vatten, att bidra till att hålla samman vattenfrågorna, fungera som underlag för planering, samt skapa struktur för det fortsatta vattenarbetet i kommunen.

Yt- och grundvattenplanens **mål** är att kommunens vattenförekomster ska uppnå miljö kvalitetsnormerna inom utsatt tid. För närvarande innebär det år 2027³ för många av kommunens vatten.

För att uppfylla målet ska kommunen genomföra de åtgärder som är ålagda kommunerna inom vattendistriktet, samt de övriga åtgärder som föreslås i denna plan.

1 SCB 2012, Land och vattenarealer

2 "Miljö kvalitetsnormer för vatten – En vägledning för fysisk planering i Stockholms län", 2011, Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad, Upplands Väsby kommun

3 Årtalet grundar sig i den tidsfrist som getts till vattendistriktet för att ha möjlighet att uppnå god status gällande övergödning inom en rimlig tid, eftersom många vatten har detta problem

Avgränsning

Nynäshamns kommun har flera vattenrelaterade dokument antagna, planerade eller under framtagande (se rubriken Kommunala planer som berör vatten i bilaga A4). Denna Yt- och grundvattenplan fokuserar på att komplettera befintliga planer samt planer under arbete, med målet att uppnå miljö kvalitetsnormerna inom utsatt tid. Fokus ligger på övergödningssproblematiken som är utbredd i kommunen och även miljögiftsaspekten som blir allt mer påtaglig ju mer de olika vattnen undersöks. Eftersom det i princip endast är möjligt att påverka vattenkvaliteten genom åtgärder på land inriktar sig planen på riktlinjer och åtgärder som kan utföras inom kommunens olika avrinningsområden (delavrinningsområdena inom huvudavrinningsområdet). Kommunen har många öar som i sig kan utgöra ett eller flera avrinningsområden har planen avgränsats till att omfatta avrinningsområden på fastlandet.

En stor del av planen (bilaga B) utgörs av beskrivningar av de olika avrinningsområden samt vattenförekomster och andra vatten som övervakas/övervakats inom kommunen. Kommunens kustvattenförekomster beskrivs mer översiktligt eftersom de upptar en mycket stor yta samt att stor påverkan sker från landområden som kan ligga långväga från själva kustområdet, eller att påverkan kommer från Östersjön i sig. Detta är särskilt påtagligt när det gäller övergödning.

Även dricksvattenförsörjning tas upp översiktligt eftersom detta delvis behandlas i kommunens VA-plan. I Yt- och grundvattenplanen tas dock ett visst grepp kring frågan i och med åtgärden att kommunen måste införa skydd av icke-kommunala vattentäkter.

Ansvar

För att kunna uppnå god ekologisk och kemisk status krävs att kommunen arbetar aktivt med vattenfrågor.

Organisation och genomförande

Nedan följer en beskrivning av de olika ansvarsrollerna. Genomförande av vattenplanens åtgärdsförslag kommer att behandlas i en kommande handlingsplan där åtgärder, tidsplan, prioriteringar, ansvar och kostnader redovisas.

Kommunfullmäktige

- antar Yt- och grundvattenplanen
- tar under varje ny vattenförvaltningscykel ställning till om planen är aktuell eller ska revideras

Kommunstyrelsen

- verkställer fullmäktiges beslut och övervakar verksamheternas arbete med genomförande av åtgärder och projekt enligt Yt- och grundvattenplanen
- har övergripande ansvar för genomförande och finansiering inom vattenområdet
- ansvarar för att projekt och åtgärder genomförs och årligen redovisas för kommunfullmäktige
- ansvarar för resursfördelning
- utvärderar uppföljning av den kommande handlingsplanens mål och åtgärder

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

- ansvarar för planering enligt plan- och bygglagen (PBL)
- bevakar vattenfrågor i det löpande arbetet (innebär bl.a. att beakta lagkrav samt kommunens mål och riktlinjer inom vattenområdet.)
- deltar i genomförande av Yt- och grundvattenplanen

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

- utövar tillsyn och provning enligt miljöbalken
- deltar i genomförande av Yt- och grundvattenplanen

Hur Yt- och grundvattenplanen ska användas

Yt- och grundvattenplanen är ett planeringsunderlag och ska fungera som kunskapsunderlag och hjälpmedel vid all kommande planering och projekt som kan komma att påverka vattenkvaliteten i grundvatten, sjöar, vattendrag och kustområden.

De riktlinjer som föreslås i planen i detta huvuddokument och bilaga B ger vägledning och anger förutsättningar för fysisk planering avseende vattenfrågor relaterade till vattenkvalitet.

Vidare är planen en förteckning över kommunens vattenförekomster och vissa övriga vatten och visar vilka problem och möjligheter som finns bland dessa. Därför kan dokumentet vara intressant för alla som är intresserade av att veta mer om kommunens olika vatten.

När Yt- och grundvattenplanen är antagen kommer allt kartmaterial i bilaga A finnas i kommunens GIS-program¹ dit även bilaga B kommer länkas, vilket underlättar för bland annat planhandläggare, bygglovhandläggare, mark och exploateringsingenjörer med flera. Vid åtgärds- och planarbete, exploateringsförfrågningar samt bygglovsfrågor bör även en avstämning alltid göras mot databasen VISS² för att få tillgång till den senaste kunskapen om kommunens vatten eftersom informationen där uppdateras kontinuerligt.

Handlingsplan

Yt- och grundvattenplanen är ett underlag för de åtgärder som behöver genomföras för att uppnå god status i våra vatten. Efter antagande av denna plan kommer ett separat handlingsprogram arbetas fram. Handlingsplanen kommer behandla de åtgärder som föreslås för att kunna fastställa dem samt sätta tidsplan, prioriteringar, ansvar och kostnader.

---

1 Datorprogram för hantering av geografisk information, dvs ett kartprogram
2 VatteninformationssystemSverige, <http://www.viss.lansstyrelsen.se/>

Kvarnbäcken

Kapitel 2 - Vattenförvaltningen

År 2000 antogs EUs ramdirektiv för vatten (direktiv 2000/60/EG) som samordnar lagstiftningen kring vattenresurser. Direktivet sätter en ram för hur miljökvaliteten i alla sjöar, vatten–drag, kust- och grundvatten ska upprätthållas eller förbättras. Målet med direktivet är att alla vatten i Europa skulle uppnått miljökvalitetsnormerna god ekologisk status och god kemisk status år 2015. 2004 infördes vattendirektivet i svensk lagstiftning bland annat genom vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660) och 5:e kapitlet i miljöbalken (MB). Läs mer om lagstiftning kopplat till vatten i bilaga A3.

Arbetsättet för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten kallas vattenförvaltning. Förvaltningen sker i sex-årscykler. Den sexåriga förvaltningscykeln innebär regelbundna kontroller av i vilken utsträckning miljökvalitetsnormerna uppnåtts och om nya normer krävs. Dessutom upptäcks om förändringar i miljötilståndet har gjort gamla bedömningar inaktuella och om de åtgärder som satts in har varit framgångsrika.

Sverige är indelat i fem större vattendistrikt där Nynäshamns kommun tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt. I varje vattendistrikt finns en länsstyrelse som är utsedd att vara vattenmyndighet och ansvarar för att arbetet utförs enligt vattenförvaltningsförordningen. Länsstyrelsen i Västmanland är vattenmyndighet i Norra Östersjöns vattendistrikt.

Inom vattenförvaltningen tas förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer fram som vägleder arbetet. Åtgärderna som åläggs kommunerna är juridiskt bindande.

Samtliga dokument finns på vattenmyndigheternas webbplats: www.vattenmyndigheterna.se

Kommunernas åtgärder inom vattenförvaltningen 2016-2021

Vattenförvaltningen genomförs i sexårscykler där förvaltningsplan med åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer tas fram. Den senaste förvaltningscykeln avslutades 2015. Efter samrådsperioden för den kommande förvaltningsplanen gav vattenmyndigheterna regeringen möjlighet att pröva förslagen till åtgärdsprogram för perioden 2016-2021. På grund av detta fattades inga beslut om åtgärdsprogram i december 2015. Regeringens prövning var färdig i oktober 2016 och innebar att vissa åtgärder behövde justeras. Det nya åtgärdsprogrammet gäller från 2017. Likheter med föregående åtgärdsprogram är mycket stora.

Nedan listas de åtta åtgärder som kommunerna ska arbeta med i distriktets åtgärdsprogram (2016-2021). För varje åtgärd finns en efterföljande beskrivning av hur Nynäshamns kommun arbetar med åtgärden. Åtgärderna kan läsas i sin helhet med bland annat motivering och genomförandebeskrivning i förvaltningsplanen (del 4) som finns på vattenmyndigheternas webbsida: <http://www.vattenmyndigheterna.se>.

Åtgärd 1

Kommunerna ska bedriva tillsyn enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden, avseende verksamheter som påverkar vattenförekomster, i sådan omfattning att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras löpande.

Åtgärden handlar om att kommunerna behöver utveckla, utöka och prioritera sin tillsynsverksamhet avseende miljöfarliga verksamheter och andra verksamheter inom ramen för dess tillsynsansvar, i syfte att förstärka tillämpningen av miljökvalitetsnormer för vatten i ärenden rörande sådana verksamheter. En viktig förutsättning för ett effektivt genomslag för genomförandet av åtgärden är att kommunerna planerar och strukturerar sin tillsyn väl. En prioriterad och resurseffektiv tillsyn förutsätter att kommunerna kan avgöra var inom ett avrinningsområde det är viktigast att först få till stånd åtgärder i syfte att förbättra eller förebygga försämringar av vattenstatusen.

Kommentar: Åtgärden är påbörjad och genomförs löpande, men kan behöva utvecklas.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund ansvarar för åtgärden. Förbundet bildades 2008 och utövar tillsyn och prövning i Nynäshamn, Haninge och Tyresö kommuner. Förbundet försöker prioritera de områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status. Miljöavdelningen på förbundet har genomfört ett tillsynsprojekt per år (sedan 2012) i belastade avrinningsområden för att identifiera utsläppskällor till yt- och grundvatten. 2014 bedrevs till exempel tillsyn av miljöfarliga verksamheter i Kvarnbäckens avrinningsområde i Nynäshamns kommun. Förbundet har i samarbete med Nynäshamns kommun tagit hänsyn till de sjöar, vattendrag och kustområden som har sämst ekologisk status vid prioriteringen i den omfattande tillsynen av enskilda avlopp.

Åtgärd 2

Kommunerna behöver bedriva tillsyn så att

a) utsläppen av kväve och fosfor från lantbruk och hästhållning minskas samt att

b) tillförseln av växtskyddsmedel minskar,

till vattenförekomster där det finns en risk för att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.

Åtgärden ska medföra att det för berörda verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Vattenmyndigheten bedömer att det i dagsläget inte utförs åtgärder i tillräcklig omfattning för att minska

påverkan på yt- och grundvattenstatusen i distriktet, så att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas. Kommunerna behöver därför utöka sin tillsyn gällande jordbruks- och hästhållningsverksamheter, så att de kan bedöma behovet av ytterligare försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska följas. Åtgärden ska bidra till minskad belastning av övergödande ämnen till ytvattenförekomsterna. Åtgärden syftar också till optimerad och minimerad användning av växtskyddsmedel.

Kommentar: Åtgärden är påbörjad, genomförs kontinuerligt, men behöver utvecklas.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund arbetar med löpande lantbrukstillsyn på bland annat lantbrukets användning av bekämpningsmedel och gödselhantering. Hänsyn tas till rådande statusförhållanden i största möjliga mån.

Åtgärd 3

Kommuner ska prioritera och genomföra sin tillsyn så att de ställer de krav som behövs för att utsläppen av näringsämnen och prioriterade och särskilda förorenande ämnen från

a) avloppsledningsnät och

b) avloppsreningsverk

minskar till vattenförekomster där det finns en risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Åtgärden syftar till att minska bräddningar i avloppsnät, det vill säga att vatten släpps ut orenat. Vattenmyndigheten anser även att kommunernas tillsyn av de mindre avloppsreningsverken¹ behöver bli bättre och mer omfattande krav på reningsåtgärder och minskad bräddning behöver införas där miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs. Inom ramen för tillsynen kan kommunerna i många fall genom förelägganden ställa direkta krav på åtgärder vid berörda verksamheter, men när det rör sig om tillståndsprövade verksamheter kan det istället bli aktuellt att se till att det sker en omprövning av tillståndet eller villkoren för att få nödvändiga åtgärder på plats. Vattenmyndigheten betonar även vikten av uppströmsarbete, det vill säga att eliminera källorna till utsläpp.

Kommentar: Åtgärden är påbörjad, genomförs kontinuerligt, men behöver utvecklas. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund tittar bland annat på bräddningsstatistik för att hitta de platser med återkommande utsläpp mot känsliga recipienter. I kommunens VA-plan anges att Torp och Marsta reningsverks på sikt ska lagas ner. En detaljplan för att utöka det befintliga reningsverket i Nynäshamn håller på att arbetas fram. Kommunen behöver arbeta fram en plan för hur rening av dagvatten ska lösas för det befintliga dagvattennätet.

Åtgärd 4

Kommunerna ska säkerställa minskade utsläpp från enskilda avlopp, genom:

a) att ställa krav på begränsade utsläpp av fosfor och kväve där det behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas,

b) att prioritera tillsynen av enskilda avlopp för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Åtgärden handlar om att kommunerna ska arbeta med att effektivisera tillsynen av enskilda avlopp. För att nå en åtgärdstakt som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna följs behöver kommunerna öka och prioritera tillsynen av enskilda avlopp

Kommentar: Åtgärden är påbörjad och genomförs kontinuerligt.

1 Reningsverk med färre än 200 anslutna personer (personekvivalenter).

Nynäshamns kommun har länge haft en mycket restriktiv hållning till tillstånd för anläggande av enskilda avloppsanordningar i känsliga områden, främst på grund av begränsad vattentillgång. Krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp har tillämpats sedan 2007. En VA-plan har arbetats fram som bland annat anger vilka delar av kommunen som kommer anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet. Sedan 2015 genomför Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund en omfattande tillsyn av alla de enskilda avlopp som fortsättningsvis kommer ha en enskild lösning. Under 2017 har VA-strategin (del av VA-planen), Riktlinjer och krav för enskilt vatten och avlopp, samt lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön omarbetats för att ännu tydligare styra mot att minska utsläppen från enskilda avloppslösningar.

Åtgärd 5

Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt:

- a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn**
- b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås,**
- c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden,**
- d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner,**
- e) säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag.**

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Åtgärderna syftar till att säkerställa en god framtida vattenförsörjning. Vattenmyndigheten ser brister i arbetet med att skydda dricksvatten, att tillsynen av skyddade områden inte genomförs i tillräcklig utsträckning, att vattenförsörjningsplaner saknas och att det finns vattentäkter som saknar tillstånd.

Kommentar: De flesta av åtgärderna har vidtagits.

a och b) Nynäshamns kommun har vattenskydd (skyddsområde och skyddsföreskrifter) för de vattentäkter som används och har använts för kommunal dricksvattenförsörjning. Vattenskyddet är dock av äldre datum och är på gång att uppdateras.

2008 lämnade kommunen in ett förslag på utökade vattenskyddsområden till länsstyrelsen för beslut. En utökning av området vid Ålby-Berga föreslås genom att bland annat innefatta sjön Fjättern samt att de två skyddsområdena slås ihop till ett skyddsområde. Vid detta förslag på revidering kommer större delen av grundvattenförekomsten innefattas i vattenskyddsområdet. En liknande utökning föreslås för Gorran och Grödbys vattenskyddsområden där områdena slås ihop, samt utökas för att innefatta större delen av grundvattenförekomsten Sorundaåsen södra. Ansökan om fastställelse av reviderade skyddsområden och skyddsföreskrifter för de båda områdena har inlämnats till länsstyrelsen 2008 och reviderades 2016 i väntan på behandling.

Skydd av icke-kommunala vattentäkter har inte påbörjats i Nynäshamns kommun. I kommunen finns ett tiotal vattentäkter som faller in under definitionen för skydd. Att skydda dessa vattentäkter finns med bland Yt- och grundvattenplanen åtgärder.

c) Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund utövar tillsyn över vattenskyddsområdena och ser till att föreskrifterna följs.

d) En regional vattenförsörjningsplan ska vara färdig under 2018. Nynäshamns kommun har inlett ett arbete att ta fram en ny översiktsplan där information från vattenförsörjningsplanen kommer arbetas in.

e) De tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag.

Åtgärd 6

Kommunerna ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Åtgärden syftar till att tydligare arbeta med vattenfrågan i viktiga kommunala dokument. I översiktsplaneringen ska vatten redovisas som en resurs och miljö kvalitetsnormerna för vatten ska tydliggöras som en planeringsförutsättning. Kommunerna behöver utifrån en samlad överblick göra avvägningar och prioritera mellan olika anspråk som finns på mark- och vattenområden. I detaljplaneskedet behöver kommunerna visa att en betydande påverkan på vattenförekomster inte riskeras vid genomförande av detaljplaner, så att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Kommentar: Åtgärden är vidtagen.

I översiktsplanen (2012) görs en översiktlig beskrivning av miljö kvalitetsnormerna för vatten och de problem som kommunen har i sina vatten. Denna Yt- och grundvattenplanen ska utgöra ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för att tydligare beskriva hur kommunen ska jobba med vattenfrågorna. Planläggning och prövning får stöd via de riktlinjer som föreslås i planen.

Åtgärd 7

Kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Vatten- och avloppsvattenplaner (VA-planer) är ett viktigt dokument som bland annat visar hur den kommunala VA-verksamheten har eller riskerar att ha en betydande påverkan på vattenförekomster. Planerna beskriver åtgärder för att förebygga, hindra eller motverka att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs.

Kommentar: Åtgärden är vidtagen

Kommunen har jobbat fram en dagvattenpolicy samt en VA-plan som visar vilka delar av kommunen som kommer att anslutas till kommunalt vatten och avlopp, vilka anläggningar som fortsättningsvis kommer vara enskilda, samt att två av reningsverken ska läggas ner på sikt. Dessa dokument med tillhörande åtgärder kommer påverka vattnet i positiv bemärkelse. Tillsynen av enskilda avlopp i kommunen är kopplad till VA-planen, och den efterkommande uppgraderingen av avloppen kommer göra stor skillnad. Tillsynen pågår mellan 2015- ca 2023 och har tagit hänsyn till vilka vattenförekomster som mår sämst i dagsläget.

Åtgärd 8

Kommunerna ska utveckla planer för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen med avseende på kvantitet och kvalitet. Dagvattenplanerna ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Historiskt sett har dagvatten omhändertagits genom att ledas bort i ledningar till närmaste recipient, ofta utan att först genomgå rening. Gröna ytor i städer har ersatts med hårdgjorda ytor som inte kan infiltrera och fördröja dagvatten vilket ökar trycket på ledningarna. Ytterligare förtätning av stadsmiljön och klimatförändringar med större nederbörds mängder ställer krav på att dagvattnet kan fördröjas och renas innan det når recipienten. Det är viktigt att dagvattenfrågan lyfts i ett tidigt skede av den fysiska planeringen.

Kommentar: Åtgärden är delvis vidtagen, men behöver kompletteras.

Kommunen har en dagvattenpolicy som främst riktar sig till större ombyggnationer, nyexploatering och i vissa fall till nuvarande dagvattenlösningar. I policyn finns uppgifter om att en åtgärdsplan för det befintliga dagvattennätet ska tas fram, men detta är inte påbörjat ännu. I kommunen finns många platser där dagvatten tar sig orenat till recipient i dagsläget. En plan för det befintliga dagvattennätet bör upprättas.

Vattenförekomst, miljö kvalitetsnormer och status/potential

Detta avsnitt beskriver de olika begreppen inom vattenförvaltningen.

Vattenförekomst

Inom vattenförvaltningen har så kallade vattenförekomster avgränsats. Vattenförvaltningen omfattar alla sjöar, vattendrag, vatten i övergångszon, samt kust- och grundvatten, men av praktiska skäl har en nedre storleksgräns valts för vilka vatten som beskrivs och får fastställda miljö kvalitetsnormer. Uppfylls kriterierna kallas vattnet för vattenförekomst. Mindre sjöar och vattendrag som inte uppfyller urvalskriterierna kallas för "övrigt vatten". Indelningen av vatten i olika vattenförekomster grundar sig på att varje vattenförekomst ska vara enhetlig i alla aspekter som studeras. Det innebär att hela vattenförekomsten ska tillhöra samma typ (sjö, å, kustvatten osv), ha samma vattenkvalitet och bedömas utsättas för samma typ och nivå av miljö påverkan. Därmed kan exempelvis en å bestå av flera olika vattenförekomster.

Avgränsningen för vattenförekomsterna ser ut så här:

- Sjöar – har en yta över 1,0 km²
- Vattendrag – ska vara 15 km eller längre
- Grundvatten – har ett magasin med uttag över 10 m³/dygn eller uttag av dricksvatten för fler än 50 personer
- Kustvatten – ligger inom en sjömil (1 852 m) från kustens och skärgårdarnas yttersta skär

I denna Yt- och grundvattenplan prioriteras åtgärder i de vatten som är utpekade som vattenförekomster.

Miljö kvalitetsnormer

Varje vattenförekomst tilldelas en miljö kvalitetsnorm (MKN), vilken talar om vilken status som vattnet ska uppnå. MKN beslutas av Vattenmyndigheten och målsättningen är att alla vatten ska ha god status samt att inget vattens status får försämrats. Detta gäller även de vatten som inte klassats som vattenförekomster. De olika statusklassificeringarna redovisas i tabell 1 nedan.

Det är viktigt att komma ihåg att trots att mindre sjöar och vattendrag inte har miljö kvalitetsnormer knutna till sig ändå är omfattade av vattendirektivet och kan ha betydelse för andra vattenförekomster som finns inom samma avrinningsområde eller vattensystem.

Ytvattnets (sjöar, vattendrag och kustvatten) MKN delas in i två delar: ekologisk och kemisk status. Den ekologiska statusen består av fem klasser, från hög status till dålig. Den kemiska statusen bedöms som god eller uppnår ej god status. För grundvatten bedöms kemisk och kvantitativ status.

Målet i vattenförvaltningen är att uppnå och behålla minst god status till år 2015, om inte undantag medgivits till en senare tid för uppfyllande. Vissa miljö problem har beräknats vara omöjliga att uppnå till 2015 (eller för vissa 2021) på grund av att det är ekonomiskt orimligt och/eller tekniskt omöjligt att vidta de åtgärder som skulle behövas för att uppnå god ekologisk status till detta år. Detta har resulterat i att vattenmyndigheterna har beslutat om tidsfrist för vatten med sådana miljö problem. I Nynäshamns kommun finns tidsfrist för alla yt-vatten som har sämre än god status att uppnå god ekologisk status till 2027. Detta på grund av problematiken med övergödning som är svår att komma till rätta med under kort tid.

Mer information om vattnets status finns i databasen VISS¹. **Vattenmyndigheterna har beslutat att vattens klassningar inte ska fastställas, utan den senaste klassningen i VISS är alltid den giltiga.** Eftersom VISS kan vara krånglig att förstå finns en hjälpwebb som heter VISS-Hjälp². Länk till båda dessa webbplatser finns även i kapitlet Läs- och länktips.

1 <http://viss.lansstyrelsen.se/>

2 <http://extra.lansstyrelsen.se/viss/sv/Pages/index.aspx>

Tabell 1. De olika klassificeringarna för vattenstatus inom vattenförvaltningen.

Ekologisk status ytvatten		Kemisk status ytvatten	
Hög		God	
God		Uppnår ej god	
Måttlig			
Otillfredsställande			
Dålig			
Kvantitativ status grundvatten		Kemisk status grundvatten	
God		God	
Uppnår ej god		Uppnår ej god	

Ekologisk status/potential

I ytvatten (sjöar, vattendrag och hav) bedöms ekologisk status. Statusen är en samlad bedömning av kvaliteten på förekomsten av växt- och djurarter. Om ytvattenförekomsten är naturlig används begreppet "status", om den är konstgjord eller kraftigt modifierad används begreppet "potential".

Klassningen av ekologisk status och potential bygger på bedömningar av biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorer. För varje faktor bedöms en eller flera parametrar i skalan Dålig till Hög, samt Uppnår ej god till God som visas i tabell 1 ovan.

För att bedöma den biologiska kvaliteten i sjöar, vattendrag och kustområden används faktorerna fisk, bottenlevande djur, kiselalger, plankton och vattenväxter med underliggande parametrar. Dessa parametrar väger tyngst i bedömningen av den ekologiska statusen eftersom syftet med vattenförvaltningen är att biologin ska må bra. Om det är någon biologisk parameter som visar god eller hög status tittar man vidare på de fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorerna. Den fysikalisk-kemiska kvaliteten i ytvatten bedöms utifrån bland annat parametrarna näringsämnen, siktdjup och särskilda förorenande ämnen. De särskilt förorenande ämnena är ämnen som släpps ut i betydande mängd i vattnet och som inte ingår i den kemiska statusen.

De hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna är stödfaktorer till de biologiska kvalitetsfaktorerna och används endast i statusklassificeringen om både de biologiska och fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorerna klassificerats som hög status. Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer är mått på mänskliga förändringar av vattnets flöde och form. Här bedöms parametrar som till exempel förekomst av vandringshinder och mängden död ved i vattnet.

Läs mer om de olika kvalitetsfaktorerna och vilka parametrar som ingår i VISS-Hjälp³. I VISS går det att se varje vattenförekomsts statusklassning uppdelad på samtliga parametrar.

Kemisk status

I ytvatten och grundvatten bedöms kemisk status. Statusen fokuserar på 33 prioriterade farliga ämnen, samt 8 övriga förorenande ämnen. Bland annat rör det sig om kadmium, bly, kvicksilver, nickel och föreningar av dessa, PAH:er, bensen, TBT, DDT med flera. De prioriterade ämnena har kompletterats med ytterligare 12 stycken enligt EU-direktivet om prioriterade ämnen (2008/105/EG). Arbete med att riskbedöma och statusklassificera dessa påbörjades hösten 2016. Den kemiska statusen klassificeras som God respektive Uppnår ej god status.

3 <http://extra.lansstyrelsen.se/viss/sv/Pages/index.aspx>

Status för grundvatten

Grundvatten delas in i kvantitativ respektive kemisk status där de olika vattenförekomsterna uppnår eller inte uppnår god status. Grundvattenförekomsterna berör vatten i sand- och grusavlagringar. Alla sjöar, vattendrag och grundvatten som ingår i vattenförvaltningen har klassats utifrån befintlig kunskap och provtagningar. När data har saknats har en så kallad expertbedömning gjorts.

Kraftigt modifierat vatten

Det finns vatten som har blivit klassade som kraftigt modifierade. Detta innebär att en ytvattenförekomst väsentligt ändrat fysisk karaktär på grund av mänsklig aktivitet och där förändringen måste kvarstå trots eventuell låg ekologisk potential, antingen på grund av att det kraftigt modifierade vattnet har hög samhällsnytta eller på att en återställning skulle medföra orimliga kostnader. Exempel på kraftigt modifierade vatten är dammar för kraftproduktion, hamnanläggningar och översvämningsskydd⁴. Dessa vatten bedöms efter hur stor den fysiska förändringen är samt vilken ekologisk potential vattnet har. I Nynäshamns kommun har vattnet i hamnområdet i Nynäshamn tidigare klassats som ett kraftigt modifierat vatten. När den nuvarande förvaltningscykeln påbörjades har vattnet istället fått en mindre sträng miljö kvalitetsnorm i form av måttlig ekologisk status istället för god ekologisk potential. Nynäshamns hamn är av riksintresse för hamnar, yrkesfiske hamn samt farled och har därför fått denna klassning. Vattenmyndigheten kommer tidigast 2018 utforma en vägledning som kommer utreda frågan om hamnar fortsättningsvis ska utgöra kraftigt modifierade vatten eller inte.

Weserdomen

EU-domstolen har den 1 juli 2015 avkunnat dom i mål C-461/13 om förhandsbesked där domstolen tagit ställning till vad som avses med försämring i vattendirektivssammanhang och om tillståndsgivande myndigheter är skyldiga att inte meddela tillstånd för verksamheter som riskerar att medföra att direktivets mål om god ytvattenstatus inte nås.

Domstolens bedömning är att medlemsstaterna är skyldiga att inte meddela tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av status eller när uppnående av god ytvattenstatus eller god ekologisk potential och god kemisk ytvattenstatus äventyras. Så snart statusen hos minst en kvalitetsfaktor försämras med en klass, exempelvis från god till måttlig eller från måttlig till otillfredsställande, ska detta bedömas som försämring av statusen, även om den totala bedömningen av statusen inte ändras.

Bakgrunden till avgörandet är en prövning i Tyskland av sammanlagt tre projekt som rör utbyggnad av vattentrafiken på floden Weser. Projekten skulle orsaka stora konsekvenser för vattenmiljön, bland annat genom omfattande och återkommande muddring och dumpning av muddermassorna.

Vad händer om miljö kvalitetsnormerna inte uppfylls?

Om miljö kvalitetsnormerna inte följs inom utsatt tid får vattendelegerationerna besluta om nya strängare åtgärder i nästa åtgärdsprogram så att normerna följs i nästa förvaltningscykel.

Sveriges regering är den som står till svars inför EU om landet inte uppfyller sina åtaganden. EU kan då ställa högre krav på Sverige som medlemsstat och EU-domstolen kan också döma Sverige till böter. Enskilda myndigheter, kommuner eller verksamhetsutövare kan dock inte straffas med någon form av sanktioner.

---

4 Naturvårdsverket, rapport 2007:3

Mellankommunala vattenfrågor

Eftersom vatten inte tar hänsyn till kommunala gränser finns ett flertal vattenområden där Nynäshamns kommun behöver samarbeta med andra kommuner för att uppnå god ekologisk, kemisk och kvantitativ status i vattnet. Stora delar av Nynäshamns kommun får exempelvis dricksvatten från Mälaren, vilket ställer krav på kommunen att bevaka frågor kopplade till denna sjö.

I övrigt är det främst kustvatten som delas med kringliggande kommuner i och med kommunens geografiska läge längst söderut på Södertörn. Exempelvis delas Horsfjärden och Mysingen i öster med Haninge kommun, medan de västra delarna av kommunens vatten delas med Botkyrka, Södertälje och Trosa kommuner. Grindsjön delas tillsammans med Botkyrka kommun och merparten av Vädersjön ligger i Haninge kommun. Kommunen delar även källflödena till Muskån/Hammerstaån med Botkyrka och Haninge kommuner. För alla dessa ytvatten är det främst övergödning, men även förekomst av miljögifter som är de stora vattenfrågorna att samarbeta kring. Två grundvattenförekomster delas med Botkyrka kommun och en med både Botkyrka och Haninge kommun.

Nynäshamns kommun är med i Himmerfjärden och Kaggfjärdens vattenråd för att vara med och lyfta frågor och påverka dessa vatten. Kommunen är även medlem i Svealands kustvattenvårdsförbund som utför provtagningar på många platser i kustvattnet och som även gör VA-avdelningens recipientkontroll för Marsta reningsverk.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där Nynäshamn, Haninge och Tyresö kommuner ingår, sköter den tillsyn som är kopplad till vattenfrågorna, exempelvis tillsyn av enskilda avlopp och gemensamhetsanläggningar, gödselhanteringen på lantbruk samt miljöfarliga verksamheter. Nynäshamns kommun och förbundet bör arbeta ännu tätare gällande frågorna med vattenförvaltning i fortsättningen.

I Haninge och Nynäshamns kommuner har och utför Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund en omfattande tillsyn av enskilda avlopp. Genom tillsynen framkommer det att många avloppsanordningar inte uppfyller lagkraven och behöver uppgraderas. För att underlätta för ägarna till dessa anläggningar har Nynäshamns kommun och Haninge kommun en gemensam VA-rådgivning. VA-rådgivningen ger råd om miljövänliga avloppslösningar och om att bilda en gemensamhetsanläggning.

I del både del A och B i denna Yt- och grundvattenplan anges riktlinjer och åtgärder som behöver genomföras tillsammans med angränsande kommuner. I del A finns detta angett i kap 3 och 4. I del B är detta angivet under respektive avrinningsområde.

Fjättersjön

Kapitel 3 - Övergripande riktlinjer

För att uppnå Yt- och grundvattenplanen mål presenteras nedan ett antal riktlinjer som är övergripande för planering kopplad till vatten.

Planering och prövning

- Vid planläggning och prövning ska hänsyn tas till hur den planerade byggnationen påverkar vattnet i det berörda avrinningsområdet vad gäller miljökvalitetsnormerna för vatten.
- Ny exploatering får inte bidra till en försämring av vattenkvaliteten i det vatten som berörs i avrinningsområdet. Om en försämring bedöms uppstå, ska skyddsåtgärder vidtas – se kapitel 5. Om möjligt ska exploateringen bidra till att förbättra vattnets status.
- Vid planer på exploatering i ett avrinningsområde som delvis ligger i angränsande kommun ska samråd föras med berörd kommun om hur exploateringen kan komma att påverka vattenkvaliteten i området.
- Vid åtgärds- och planarbete samt bygglovsfrågor ska en avstämning göras mot databasen VISS¹ för att få tillgång till den senaste kunskapen om kommunens vatten då informationen där uppdateras kontinuerligt .
- Vid planläggning och prövning ska hänsyn tas till de förhöjda havsnivåer, översvämnings-, samt skred- och erosionsrisker som enligt det aktuella kunskapsläget bedömts inträffa i ett framtida klimat. Förutsättning ska skapas för kontrollerad översvämning som en lösning för att kunna hantera det regn som inte får plats i dagvattenanläggningar.
- Vid exploatering och ny bebyggelse som ska försörjas med grundvatten krävs utredning över grundvattentillgången. Detta för att inte äventyra vattenförsörjningen i redan befintlig bebyggelse.
- Vid planering av nya båtuppläggningsplatser eller vid utarrendering av kommunal mark för båtuppläggningsplatser ska markprov göras och marken iordningställas så att dagvattnet renas. Detta gäller även snöupplag. I arrendeavtal ska det krävas att arrendatorn och dess verksamhet ska ansvarar för att sanera marken vid eventuell förorening som orsakas av arrendatorn.
- Ny exploatering eller annan aktivitet i och i anslutning till vatten får inte bidra till en försämring av de värdefulla fiskreproduktionsområden som finns utpekade i planen. Ny exploatering/aktiviteter kan godtas om kompensationsåtgärder för förlorade värden vidtas – se kapitel 5.
- Ingen våtmark ska påverkas negativt av exploatering. Vid avsteg från riktlinjen ska kompensationsåtgärder vidtas, företrädesvis inom exploateringsområdet - läs mer i kapitel 5. Klassningen i våtmarksinventeringen² ska användas som underlag, men kompletteras med aktuell information.
- I de kustområden som markerats som skyddsvärda eller påverkade (se bilaga A) ska miljökonsekvenserna vid alla typer av exploatering noggrant beskrivas. I regel bör alla aktiviteter och verksamheter som kan befaras ha en negativ påverkan på miljön i skyddsvärda vattenområden undvikas.
- Växtlighet och grönytor ska användas för att rena luft och vatten, samt motverka översvämningar och markerosion.

1 Vatteninformationssystem Sverige, <http://www.viss.lansstyrelsen.se/>

2 Se klassningen i ordlistan i slutet av bilaga A detta dokument. Varje klassning har rekommendationer för bevarande och exploateringsförutsättningar.

- Vid restaurering av sjöar och vattendrag ska alltid värdefulla kulturmiljöer beaktas.
- Direktutsläpp av orenat dagvatten är inte lämpligt. Dagvattenpolicyn ska följas.

Förvaltning

- Vid utarrendering av kommunens jordbruksmark ska ekologisk produktion eller andra miljöåtgärder eftersträvas, se under Övergripande åtgärder
- Skogs- och jordbruk på kommunalägd mark ska bedrivas med sådan hänsyn att vattenkvaliteten inte försämras.

Kapitel 4 – Övergripande åtgärder

För att uppnå Yt- och grundvattenplanen mål krävs att ett antal åtgärder vidtas för att vattnets status ska förbättras. Nedan sammanfattas de åtgärder som berör hela eller stora delar av kommunens yta och som krävs för att kommunen som helhet ska kunna uppnå god vattenstatus inom utsatt tid. Åtgärderna är indelade efter en rad olika miljöproblem, fiske samt övriga åtgärder.

För att genomföra Yt- och grundvattenplanen kommer det förutom personella resurser krävas kommunala anslag. Ibland kan åtgärderna helt täckas med bidrag från stat eller EU, men ibland krävs motfinansiering och samverkan. I vissa fall kommer åtgärderna att helt behöva täckas av kommunala medel. I många fall handlar det om prioriteringar och omfördelningar av befintlig verksamhet.

Det ska poängteras att kommunen inte har rådighet att ensam åtgärda problemen som finns i och kring våra vatten. Bland de föreslagna åtgärderna finns däremot både åtgärder där kommunen som organisation har full rådighet och sådana där kommunen inte har det. Där kommunen inte har full rådighet, vilket gäller flera åtgärder ute i landskapet, föreslås samarbete med markägare, organisationer och andra myndigheter för att bidra till att åtgärderna genomförs.

Åtgärdssammanställning

I tabellen nedan finns de föreslagna åtgärderna som ska leda till att kommunens vatten uppnår god status. I del B i denna plan beskrivs detaljerade åtgärder för respektive vatten- och avrinningsområde. För vissa av åtgärderna finns en föreslagen prioriteringsordning. En separat handlingsplan för åtgärderna tas fram efter att Yt- och grundvattenplanen har antagits.

Föreslagen prioritering av åtgärder

I tabellen finns förslag på hur hög prioritering de olika åtgärderna har. De åtgärder som är direkt kopplade till vattendistriktets åtgärdsprogram har prioriterats högst, samt de åtgärder som är kopplade till de av kommunens vattenförekomster som har sämst status idag, främst de landbaserade vattenförekomsterna. Sex åtgärder har fått högsta prioritet. De åtgärder som Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund ansvarar för har inte fått någon prioritering i tabellen.

Alhagens våtmark

Tabell 2 Åtgärder per miljöproblem

ÖVERGÖDNING	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Tillsyn miljöfarliga verksamheter	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bedriver tillsyn av miljöfarliga verksamheter (ex. verkstäder, avloppsreningsverk, dag- och spillvattennät) i syfte att minska läckage av näringsämnen till yt- och grundvatten.	Kommunernas åtgärd nr 1	SMOHF prioriterar
Tillsyn lantbruk	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bedriver tillsyn av lantbruk med djurhållning och/eller odling i syfte att minska läckage från gödselhantering, exempelvis gödselplatta och gödselspridning.	Kommunernas åtgärd nr 2	SMOHF prioriterar
Tillsyn av enskilda avlopp	Redan beslutat i VA-planen och pågående. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund genomför tillsyn av de cirka 2000 enskilda avlopp som inte kommer anslutas till kommunalt VA. Tillsynen började 2015 och pågår fram till ca 2023, därefter löpande.	Kommunernas åtgärd nr 4	SMOHF prioriterar
Genomföra lokala åtgärdsprogram för de vattenförekomster som har sämst status i kommunen.	För att få bättre kunskap om var källorna till övergödningen och eventuella miljögifter härstammar ifrån, samt åtgärder för att stävja detta, görs lokala åtgärdsprogram för respektive vatten. Föreslagen prioritering: 1: Västra Styran, 2: Fållnäsvisken, 3: Dyån/Fitunaån, 4: Muskån/Hammerstaån, 5: Muskan, 6: Älsviken, 7: Fagersjön.	Kommunernas åtgärd nr 6	Hög
Se över utformningen av Dyåprojektet	Projektet med odlingsfria zoner är inte tillräckligt för att stävja övergödningen i Dyån/Fitunaån. Kommunen överväger att sluta ge det bidrag till odlingsfria zoner längs med Dyån/Fitunaån som man gjort sedan projektet startade 1995. En annan utveckling av projektet bör göras och ska utformas i samråd med berörda fastighetsägare/arendatorer.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Hög
Miljöåtaganden i arrendeavtal för kommunägd jordbruksmark	Då kommunen arrenderar ut jordbruksmark ska det eftersträvas att miljöförbättrande åtaganden formuleras i arrendeavtal. Exempel kan vara att arrendatorn åtar sig att övergå till ekologisk odling, markkartera, strukturkalka, medlemskap i Greppa Näringen ¹⁴ , införa kantzoner m.m. Detta kräver längre arrendeavtal än tre år.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Markkartering av kommunägd jordbruksmark	Störst näringsläckage till vatten sker från åkermark med hög lerhalt och dålig markstruktur. Markkartering påvisar var sådan lerhaltig åkermark finns. Där markkartering inte genomförts de senaste tio åren ska sådan genomföras.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Översyn av dränering av åkermark på kommunägd jordbruksmark	Översyn av dränering bör göras främst i den mark som via markkartering framkommer ha hög lerhalt. Även hag- och betesmark behöver ses över.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Förbättra dränering i kommunägd jordbruksmark	Åkermark med otillräcklig dränering skall åtgärdas. Även hag- och betesmark behöver ses över.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Strukturkalkning av kommunägd jordbruksmark	Kommunen strukturkalkar den mark som har hög lerhalt och vars dränering är fullgod. Strukturkalkning binder fosfor i marken och ökar åkermarkens produktionspotential.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Anpassning av skogsbruk i områden som har problem med övergödning	Kalhyggen bidrar till utlakning av näringsämnen från skogsmark. Vid avverkning av träd gödglas de omgivande träden när döda rötter och stubbar bryts med. Kommunen bör anpassa skogsbruket till att inte bidra till övergödning av omgivande vattendrag och sjöar genom att endast göra små hyggen, öka lövandelen i skogsmark och använda alternativa avverkningsmetoder för bestånd med lämpliga förutsättningar (överhållning, gallring, luckhuggning etc.) Vål tilltagna kantzoner bör sparas utmed vattendrag och sjöar.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan

MILJÖGIFTER	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Tillsyn miljöfarliga verksamheter	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bedriver tillsyn av miljöfarliga verksamheter (t.ex. lantbruk, enskilda avlopp, avloppsreningsverk, dag- och spillvattennät) i syfte att minska läckage av förorenande ämnen till yt- och grundvatten.	Kommunernas åtgärder nr 1	SMOHF prioriterar
Tillsyn av förorenade områden (MIFO)	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bedriver tillsyn av förorenade områden som riskerar att skada eller skapa olägenhet för människors hälsa eller miljön. Ett förorenat område kan vara ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning. Tillsyn bedrivs mot pågående verksamheter t.ex. vid underrättelser om påträffad förorening eller anmälan om sanering, samt mot nedlagda verksamheter t.ex. utredning av miljörettsligt ansvar och krav på miljöteknisk undersökning.	Kommunernas åtgärder nr 1	SMOHF prioriterar
Markprov ska tas innan ny plats för båtuppläggning anordnas på kommunal mark	För att säkerställa att platsen används som den ska samt återställs i gott skick efter avslutat arrendeavtal görs markprover för att veta vilket utgångsläge platsen har gällande markföroreningar.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk och kemisk status	Hög
Se över reningen av dagvatten på kommunala båtupptagningsplatser och båtupställningsplatser.	För att minimera spridning av miljöfarliga ämnen rekommenderas att alla hamnar där båtar återkommande tas upp och tvättas har dagvattenhantering med rening.	Kommunernas åtgärd nr 8	Hög
Ta fram åtgärdsplan för befintligt dagvattennät	Det befintliga dagvattennätet i kommunen behöver ses över eftersom dagvattnet i dagsläget rinner direkt ut i åar, sjöar och kustvatten, samt i regel inte genomgår någon rening. Ösmo, Grödby, Lidatorp, Spångbro och Nynäshamn berörs.	Kommunernas åtgärd nr 8	Hög
Utreda villkor i kommunens arrendeavtal för båtuppläggningsplatser	När kommunen arrenderar ut mark för båtuppläggning kan villkor skrivas i arrendeavtal, till exempel att skrapning och målning av båtskrov inte är tillåtet utan skyddsåtgärder.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk och kemisk status	Mellan
Verka för mindre vägsaltning vid grundvattenförekomster	Flera av kommunens grundvattenförekomster har eller förväntas få problem med höga halter av klorid härstammande från vägsalt. Kommunen bör föra en dialog med trafikverket angående saltning av vägar i dessa områden.	Kommunernas åtgärd nr 5	Låg
Kartering av miljögifter i kommunens naturhamnar	Kommunen har många fina och allt mer välbesökta naturhamnar. Sedimentprov i dessa tas för att påvisa om hamnarna behöver saneras/beläggas med restriktioner gällande båttrafik.	Övrig åtgärd för att uppnå god kemisk status	Låg

FYSISKA FÖRÄNDRINGAR	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Verka för undanröjning av vandringshinder för fisk	Kommunen har flera vandringshinder som behöver åtgärdas. Viktigast är utloppet av Muskan, de två hinder som ligger kring Fors och Vretafor i Muskån, samt hindret vid Källsta kvarn i Fitunaån. Hindret i Fagersjöns utlopp kan prioriteras när hindret vid Källsta har åtgärdats. Samarbeta med länsstyrelse och intresseorganisationer.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan (delvis påbörjat)
Utreda vilka vatten som kan och behöver restaureras (kompletteras med lokala åtgärdsprogram - se övergödning)	T.ex. återställa vattennivåer, återskapa meandring, rensning av vegetation m.m. Exempelvis höjning av Fagersjön, återskapande av Lövsjön, återskapa/skapa gäddfabrik på Näset vid Nickstaviken, restaurering av Dyåns huvudfåra m.m.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Undersöka värden i vatten i de kustområden som är utpekade som skyddsvärda.	Informationen om skyddsvärda kustområden bör uppdateras, främst i de mer exploaterade områdena. Arbetet bör göras i samarbete med bland annat länsstyrelsen.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
Utreda var ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) finns i kommunen	Enligt miljöbalken ska mark och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. För att underlätta skyddet av känsliga områden ska dessa pekas ut och beskrivas inom ramarna för kommunens översiktsplan.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
Undersöka vilka markavvattningsföretag som är aktiva	Dräneringen i kommunen är undermålig på flera ställen. Markavvattningsföretag är ålagda att se till att markavvattningen fungerar enligt beslut. Dock är många av dessa inaktiva. Kommunen bör se över vilka markavvattningsföretag som är överflödiga och vilka som behöver väckas till liv igen	Övrig åtgärd	Låg
KLIMATFÖRÄNDRINGAR	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Undersöka erosion- och översvämningssrisker i ett framtida klimat, kommunövergripande	Se över vilka landområden som riskerar översvämning och erosion i ett framtida klimat. Arbetet kan visa vart anläggning av t.ex. våtmarker kan vara lämpligt, samt var utveckling av bostäder och verksamheter är olämpligt. En komplettering av befintligt underlag hos kommunen. Kan eventuellt tas fram i samband med att kommunen tar fram en klimatanpassningsplan.	Kommunernas åtgärd nr 6	Mellan
FÖRSURNING	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Anpassning av det kommunala skogsbruket i områden som har problem med försurning	Kalhyggesbruk bidrar till urlakning av basiska föreningar i marken vilket leder till försurning. En kompensationsåtgärd för att motverka försurning är t.ex. askåterföring från värmeverk. I Nynäshamn är det främst sjöarna Långsjön, Tärnan och Transjön som är känsliga för försurning. Förslag på anpassning av skogsbruket: Öka lövandelen i skogsmark, använda alternativa avverkningsmetoder för bestånd med lämpliga förutsättningar (överhållning, gallring, luckhuggning etc.) Väl tilltagna kantzoner bör sparas utmed vattendrag och sjöar.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg

FRÄMMANDE ARTER	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Inventera förekomst av flodkräfta	Undersöka på vilka lokaler det fortfarande finns flodkräfta och eventuellt upprätta skydd för de kvarvarande lokalerna. Detta kan eventuellt göras i samband med sjöprovtagningar (vattenprover). Samarbeta med länsstyrelsen. Beståndet av flodkräfta har kraftigt desarmerats p.g.a. kräftpest som sprids av den införda, och pestimmuna, signalkräftan.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
Undersöka om och var det finns skadliga främmande arter i kommunens vatten	Beställa information från länsstyrelsen och eventuellt komplettera med inventeringar.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
SKYDD AV DRICKSVATTEN	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Utredning om skydd för icke-kommunala vattentäkter	Utreda skydd för icke-kommunala vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 50 m ³ per dygn.. Kommunen ska i ett tidigt skede ta kontakt med berörda markägare för att komma fram till den bästa formen av skydd.	Kommunernas åtgärd nr 5	Hög
SKADLIGA ÄMNEN I GRUNDVATTEN	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Utreda risken för förorening av klorid i grundvattenförekomster	Se över hur risken för att klorid ska förorena grundvattenförekomsterna ska minimeras. Vägsaltning utgör potentiellt hot för Sorundaåsen södra, Pålamalm, Rosenhill-Lilla Ström. Samarbeta med Trafikverket och berörda grannkommuner.	Kommunernas åtgärd nummer 5	Låg
FISKE	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Skapa en kommunal fiskevårdsplan	Fiskevårdsplanen bör innehålla information om riktlinjer för arrende av fiske på kommunens vatten, provfiskeprogram, eventuellt fiskereduktion i sjöar som är drabbade av övergödning m.m. Fiskevårdsplanen bör även innehålla information om fiskarters fortplantnings- och lekområden med tillhörande rekommendationer som kan användas t.ex. handläggning av t.ex. strandskyddsdispenser eller detaljplaner.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Utreda om behov finns av marint områdesskydd/fiskefredningsområden.	Kommunen har många platser som kan vara skyddsvärda i och med att de fungerar som fiskrekryteringslokaler. Ett framtida områdesskydd skulle då inkludera fredningsområden för fisk. Exempel på områden är Fällnäs-viken och Koholmsviken. Samarbeta med bland annat länsstyrelsen.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
Inventera grundområden i kustvattenförekomsterna	Kommunen genomför naturvärdesinventeringar i grundområden i kustvattenförekomsterna för att få kunskap om deras värde som fiskrekryteringsområden.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
Undersök var ålgräsängar finns i kommunen	Ålgräsängar är viktiga områden för många fiskarter. Kommunen har inget kartunderlag eller inventeringar över ålgräsängar.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg
Restaurera/skapa reproduktionsområden (våtmarker) för fisk	Tillgänglig yta för lekområde för sötvattensfisk i Östersjön har en direkt korrelation till hur stor rekryteringen av ny fisk kan bli. I Nynäshamns kommun och i Sverige i stort har många sådana rekryteringsplatser försvunnit. Att återskapa våtmarksmiljöer i anslutning till kust är ett sätt att skapa nya sådana områden.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg

ÖVRIGT	BESKRIVNING	KOPPLING TILL VATTENDISTRIKTETS ÅTGÄRDER	PRIORITERING (HÖG, MELLAN, LÅG)
Utveckla det kommunala miljöövervakningsprogrammet gällande vatten	Upprätta en processbeskrivning över hur övervakningen ska ske, vilka vatten som ska övervakas, samt se över vilka vatten som länsstyrelsen, SKVVF ¹⁵ eller andra organisationer/myndigheter kan ta prover i framöver.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan (delvis påbörjat)
Utreda behovet av skydd av viktiga biotoper, t.ex. grundområden, åsträckor m.m.	Flera områden i kommunen omnämns som viktiga i kommunens naturinventering, exempelvis Fitunaåns mynning, Muskån m.m. Skyddsutredningar görs tillsammans med lokala åtgärdsprogram.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Mellan
Se över möjligheterna att bilda ett vattenråd för Muskån/Hammerstaån, alternativt Horsfjärden	Bilda ett vattenråd tillsammans med berörda kommuner, företag och kommuninnevånare i syfte att föra fram kunskap, frågor och åtgärder gällande vattnet i området.	Övrig åtgärd för att uppnå god ekologisk status	Låg

Drottningviken

Kapitel 5 – Skyddsåtgärder och kompensation

Detta avsnitt är en vägledning hur skyddsåtgärder och kompensation ska genomföras för olika typer av problem vid exploatering.

Skyddsåtgärd vid risk för försämrad vattenstatus

Skyddsåtgärder ska vidtas vid risk för försämring av ekologisk eller kemisk status på grund av exploatering.

En försämring av status är inte tillåten enligt vattendirektivet. Om en försämring bedöms uppstå på grund av en exploatering, ska åtgärder vidtas för att undvika detta. Skyddsåtgärder kan vara exempelvis anläggning av reningsdammar, våtmarksrestaurering, röjning av vegetation, strandrestaurering, biotopvård, med mera beroende på statusförsämring och vilken typ av vattenförekomst som berörs. Vilka åtgärder som krävs avgörs från fall till fall. Om möjligt ska exploateringen bidra till att förbättra nuvarande status.

Kompensation för försämring av reproduktionsområden för fisk

Exploatering/aktiviteter som inverkar negativt på reproduktionsområden är exempelvis muddring, uppförande av bryggor, omfattande båttrafik, bebyggelse i nära anslutning till vattnet, utfyllnad, byggnation som skapar vandringshinder m.m. Ny exploatering/aktiviteter kan godtas om kompensationsåtgärder för förlorade värden vidtas som förbättrande åtgärd. Kompensationsåtgärder kan vara exempelvis restaurering av liknande område så nära platsen som möjligt, våtmarksrestaurering i våtmarksområde som ansluter till kust, öppnande av fiskvandringvägar, strandrestaurering, biotopvård m.m. Om kompensation är möjlig och vilka åtgärder som krävs avgörs från fall till fall.

Kompensation för försämring av våtmarker

Ingen våtmark ska påverkas negativt av exploatering. Vid avsteg från riktlinjen ska kompensationsåtgärder vidtas, exempelvis att förstärka värdena vid en annan våtmark eller anläggning av ny våtmarksyta/damm, företrädesvis inom exploateringsområdet. Hur kompensation ska göras avgörs från fall till fall. Klassningen i våtmarksinventeringen ska användas som underlag, men kompletteras med aktuell information.

Kapitel 6 – Konsekvenser och miljöbedömning

Yt- och grundvattenplanen utgör ett tematiskt tillägg till översiktsplanen (2012) gällande vattenfrågor. I ett tematiskt tillägg till översiktsplanen ska, enligt Plan- och bygglagen (PBL), konsekvenserna för och sambanden med översiktsplanen som helhet tydligt framgå. Enligt PBL ska även en miljökonsekvens-beskrivning (MKB) utföras om genomförandet av en plan kan antas innebära betydande miljöpåverkan. En översiktsplan eller ett tematiskt tillägg till översiktsplan bedöms alltid innebära en betydande miljöpåverkan.

Yt- och grundvattenplanen medverkar till att uppnå främst mål nummer 3 i översiktsplanen: En kommun med god livsmiljö, samt de tre strategier som översiktsplanen bygger på:

En bärkraftig ortstruktur samt Hållbart ort- och stadsliv: Yt- och grundvattenplanen bidrar till att förtydliga hur bebyggelse och övrig samhällsutveckling ska ske utan att vattenkvaliteten försämras.

Levande landsbygd och skärgård: Yt- och grundvattenplanen bidrar till att förbättra vattnets kvalitet, vilket leder till att öka kommunens attraktivitet och identitet.

Yt- och grundvattenplanen för Nynäshamns kommun medför inga ändringar av översiktsplanen i sak utan är ett komplement som förtydligar och fördjupar frågor kring vatten. Då planen bedöms överensstämma med Översiktsplan för Nynäshamns kommun, gäller översiktsplanens konsekvensbedömning även för Yt- och grundvattenplanen.

I översiktsplanens miljökonsekvensbedömning framgår att "Planen skulle kunna vara starkare vad gäller åtgärder för att uppnå miljö kvalitetsnormer och i vilken slags skydd områden ska få", vilket Yt- och grundvattenplanen bidrar till. Yt- och grundvattenplanens syfte är att visa hur kommunen ska arbeta för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten samt förstärka arbetet mot en hållbar utveckling i Nynäshamns kommun. Syftet är också att kartlägga kommunens vatten, att bidra till att hålla samman vattenfrågorna, fungera som underlag för planering, samt skapa struktur för det fortsatta vattenarbetet i kommunen. Yt- och grundvattenplan för Nynäshamns kommun är framför allt en samlande kunskapsbank som ger bättre möjlighet att identifiera åtgärder som har positiv påverkan på kommunens vatten. Vattenförvaltningen som följer av ramdirektivet för vatten är utgångspunkt för denna plan, men även de nationella, regionala och lokala miljömålen. De riktlinjer och åtgärder som har formulerats i denna plan syftar genomgående till att bidra till en positiv utveckling av miljön i kommunen.

Yt- och grundvattenplanen anger riktlinjer och åtgärdsförslag för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Riktlinjerna och åtgärderna bidrar till minskning av miljögifter, näringsämnen och andra utsläpp till vatten, skydd av dricksvattentäkter, bevarande och skydd av naturvärden längs kusten samt för vattendrag och våtmarker, skydd och skapande av ekosystemtjänster som vatten bidrar med, med mera. Planen försöker att åstadkomma synergieffekter som gynnar miljön i fler än ett avseende.

